

Ավետիք Իսահակյան

Մերոքի հիշատակին

Ոսկե գագաթը բանձրիկ Նենրութա
Վա՛ն-վա՛ն կըշողա մեջ Վանա ծովուն.
Ազիզ անունդ, քաջ Մերոք-փաշա,
Այնաստով փելուն մեջ մեր սրտերուն.
Թո՛ղ արարքներուդ արժանի գովքն էլ՝
Խղճուկ գուսանիս անգարդ երգերում
Ջինջ աղբյուրի պես գլա, գլգլա...

Նենրութա սարը հագար ակն ունի՝
Հագարն էլ Մըշու դաշտն ի վայր կերթա.
Մենակ սերոքի աղբյուրը սրտի
Խեղճ ժողովրդի սրտի մեջ կերթա-
Ազատ օրերի, դալար օրերի
Ծարավ ժողովրդի սրտի մեջ կերթա...

Նենրութա սարը քառսուն ժեռ ունի,
Քառսունի գլխուն մարմար քարափ կա. –
Էն քարփի վրա արծիվն է նստեր –
Ժեռերի արքան իր գահի վրա,
Ու կտուցի մեջ մի սիրտ է բռներ,
Եվ զի կը կանչե, չորս դին ձեն կուտա
Սարերի արքան ամպերի վրա...
- «Է՛յ, ականջ արե՛ք, հովե՛ր ու հավքե՛ր,

Կտրիճ Սերոբի սիրտն է կըսցիս մեջ, -
Սիրտը, որ ձեզնեն բանձրանց կթոներ:
Է՜յ, ականջ արե՛ք, սարե՛ր ու ձորե՛ր,
Սերոբ-փաշայի սիրտն է կըսցիս մեջ, -
Սիրտը, որ ձեզնեն մեծ էր ու խորն էր:
Սերոբ-Աղբյուրը ազատ նենրութից
Աղբյուրի նման վազեց լեռն ի վայր
Ու հեղեղ դառավ, ահ ու մահ սփռեց,
Չարկեց ու ջարդեց հայու դուշմանին՝
Քուրդին ու թուրքին հարո՛ւր ու հազա՛ր:
Ա՜խ, քուրդն ու թուրքը վախկոտ են, նամարդ,
Սիրտ չունին կայնել ճակատ առ ճակատ.
Փաշա, փատիշահ աղվես են, նամարդ,
Սիրտ չունին կովել ճակատ առ ճակատ:
Յոթ տարի բոլոր ետևեղ ընկան,
Շվաքդ տեսան, յոթը ծակ մտան.
Վերջն հազար դավով, հազար խաղերով
Ընկար, քա՜ջ Սերոբ... Ու երբ դուն ընկար,
Ես եկա, հասա, սիրտդ հանեցի,
Որ գեշ դուշմանին փայ-բաժին չըլնի:
Իգիթ սիրտը քաջ սերոբի
Արևի պես
Նենրութ սարում՝ լո՛ւյս կուտա,
Ու քարերում, սև հողերում
Թեկուզ թաղեմ՝ չի մարի, -
Սուրբ վաթանի, ազգի սիրուն
Չոր հավիտյան չի մարի:
Կտրիճ սիրտը քաջ Սերոբի
Արևի պես
Նենրութ սարում բո՛ց կուտա.
Սարի սառույց, ձյուների մեջ
Թեկուզ թաղեմ՝ չի սառի,
Ժողովրդի ազատ օրվա,

Պատվի սիրուն՝ չի սատի,
Չոր հավիտյան չի սատի»...
Նեմրութա սարը հագար ակն ունի,
Հագարն էլ Մըշու դաշտն ի վայր կերթա.
Խեղճ ժողովրդի սրտի մեջ կերթա,
Ազատ օրերի, դալար օրերի

Ծարավ վաթանի սրտի մեջ կերթա...

1899